

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku studiów	Politologia
Poziom kształcenia (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia (ogólnoakademicki/praktyczny)	ogólnoakademicki
Forma studiów stacjonarne /niestacjonarne	stacjonarne
Wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się (w tym dyscypliny wiodącej) oraz określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w liczbie punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	Nauki społeczne Nauka o polityce i administracji 180 ECTS (100%)
Wskazanie tytułu zawodowego nadawanego absolwentom	licencjat
Informacja o posiadanej przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni kategorii naukowej	Wydział Humanistyczny posiada kategorię B

2. Wskazanie związku kierunku studiów z misją uczelni i strategią jej rozwoju

Misją Uniwersytetu Zielonogórskiego określoną w Strategii Rozwoju przyjętej uchwałą nr 67 Senatu UZ z dnia 19 grudnia 2012 jest wyrównywanie szans regionu i jego mieszkańców w rozwoju, wzmocnienie jego potencjału intelektualnego, gospodarczego i artystycznego poprzez kształcenie najwyższej jakości kadr oraz prowadzenie wysokiej jakości badań naukowych. Zadaniem jest przygotowanie wykwalifikowanych kadr potrzebnych naszemu regionowi, Polsce i zjednoczonej Europie, między innymi poprzez kształcenie młodzieży z uboższych terenów, która może korzystać z najnowszych zdobyczy nauki, techniki i kultury. Koncepcja kształcenia na kierunku Politologia na Wydziale Humanistycznym w całości wpisuje się w cytowaną strategię uczelni, uwzględniając tak specyfikę rozwoju regionu, jak i potrzeby rynku pracy w skali państwa. Wydział skupia uczonych z różnych dyscyplin nauk humanistycznych oraz nauk społecznych. Wyniki badań pracowników Instytutu Politologii UZ dotyczą szerokiego spektrum nauk o polityce i administracji, a więc z zakresu teorii i metodologii badań naukowych, myśli politycznej, najnowszej historii politycznej, polityki publicznej, stosunków międzynarodowych, partii i systemów politycznych, komunikowania politycznego. Instytut Politologii UZ prowadzi w ostatnich latach intensywne studia dotyczące politologii religii, w tym polityki wyznaniowej oraz mniejszości narodowych,

religijnych i etnicznych. W strukturze Instytutu funkcjonują dwie Pracownie Badawcze: nad Mniejszościami Narodowymi i Etnicznymi oraz Niemcoznawcza. Publikacje pracowników Instytutu Politologii ukazują się w czasopismach naukowych listy B oraz ERIH Plus czy Web of Science. Studenci biorą czynny udział w prowadzonych w Instytucie badaniach naukowych poprzez realizację swoich prac dyplomowych pod kierunkiem nauczycieli akademickich (pracowników naukowych) oraz w ramach działalności studenckich kół naukowych. Program kształcenia na studiach licencjackich, jak i magisterskich, realizowany przez kadre reprezentującą różne obszary wiedzy (nauki społeczne, nauki humanistyczne), umożliwia zdobycie interdyscyplinarnej wiedzy pozwalającej poznawać i rozumieć zjawiska i procesy polityczne. Studenci mają możliwość uczestniczenia w różnych formach zajęć, od wykładów poprzez zajęcia konwersatoryjne i seminaryjne. Miejsca odbywania praktyk studenckich gwarantują kontakt z możliwościami aplikacji osiągnięć nauki w różnych obszarach życia społecznego. Studenci i pracownicy zaangażowani w realizację zadań związanych z kształceniem na kierunku Politologia uczestniczą w wielu imprezach popularyzujących wiedzę, między innymi w Festiwalu Nauki, działają w ogólnopolskich i regionalnych organizacjach pozarządowych oraz pełnią liczne funkcje w gremiach doradczych związanych z polityką publiczną państwa.

3. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia

3-letnie studia o profilu ogólnoakademickim, prowadzące do tytułu zawodowego licencjata

Zasady rekrutacji

Na studia zostaną przyjęci w ramach limitu miejsc kandydaci, którzy spełnili wszystkie wymagania rekrutacyjne i uzyskali największą liczbę punktów. Liczba punktów wyliczona będzie jako średnia ważona liczby punktów odpowiadających wynikom egzaminu maturalnego z określonych dla kierunku przedmiotów. Liczby punktów (oznaczone dalej przez LP) wyliczane będą według wzoru:

$$LP = 0,5 d_1 + 0,5 d_2$$

gdzie:

d – jeden przedmiot wybrany spośród: filozofia, geografia, historia, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie

przy czym:

NOWA MATURA: d_1 – oznacza punkty za część pisemną egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym, d_2 – oznacza punkty za część pisemną egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym. Wyniki egzaminu maturalnego uzyskane na świadectwie dojrzałości podane w procentach przelicza się według zasady 1procent = 1 punkt.

- W przypadku, gdy na świadectwie dojrzałości podana jest punktacja danego przedmiotu wyłącznie na poziomie rozszerzonym, a w zasadach rekrutacji

uwzględniane są też punkty za poziom podstawowy, przyjmuje się dla poziomu podstawowego punkty za poziom rozszerzony.

MATURA IB oraz MATURA EB: x_1 – oznacza punkty za część pisemną egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym, x_2 – oznacza punkty za część pisemną egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym. Wyniki uzyskane na egzaminie dojrzałości przelicza się na punkty według następujących zasad:

- matura IB.: 1pkt – 29pkt., 2pkt – 39pkt., 3pkt – 49pkt., 4pkt – 59pkt., 5pkt – 69pkt.; 6pkt – 79pkt.; 7pkt – 100pkt.
- matura EB.: 1-2,95pkt – 29pkt., 3-3,95pkt – 39pkt., 4-4,95pkt – 49pkt., 5-5,95pkt – 59pkt., 6-6,95pkt – 69pkt.; 7-7,95pkt – 79pkt.; 8-10pkt – 100pkt.

STARA MATURA: x_1 – oznacza punkty za część ustną egzaminu dojrzałości, x_2 – oznacza punkty za część pisemną egzaminu dojrzałości. Oceny uzyskane na egzaminie dojrzałości przelicza się na punkty według następujących zasad:

- w skali 6-stop.: cel.-100pkt., bdb.-85pkt., db.-65pkt., dst.-45pkt., mier., dop.-30pkt.;
- w skali 4-stop.: bdb.-100pkt., db.-65pkt., dst.-30pkt.

W przypadku, gdy na egzaminie dojrzałości nie ma oceny za egzamin pisemny z danego przedmiotu, a w zasadach rekrutacji uwzględniana jest taka ocena, przyjmuje się ocenę za egzamin ustny i odwrotnie, gdy nie ma oceny za egzamin ustny z danego przedmiotu przyjmuje się ocenę za egzamin pisemny.

STARA MATURA I ZAŚWIADCZENIE O WYNIKACH EGZAMINU MATURALNEGO z OKE: Dotyczy kandydatów ze „starą” maturą posiadających zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów z OKE, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. x_1 – oznacza punkty za część pisemną egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym, x_2 – oznacza punkty za część pisemną egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym. Wyniki egzaminu maturalnego uzyskane na świadectwie dojrzałości podane w procentach przelicza się według zasady 1procent = 1 punkt.

MATURA ZAGRANICZNA: x_1 – oznacza punkty za część ustną (lub poziom podstawowy) egzaminu dojrzałości, x_2 – oznacza punkty za część pisemną (lub poziom rozszerzony) egzaminu dojrzałości. Oceny uzyskane na egzaminie dojrzałości przelicza się na punkty równe częściom całkowitym liczb wyliczonych według wzoru: $P = 98 (S - m) / (M - m) + 2$, gdzie S jest przeliczaną oceną, M – maksymalną, m – minimalną (niedostateczną) oceną według skali stosowanej w szkole zagranicznej.

4. Analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Wymagania stawiane przez współczesny rynek pracy zmuszają absolwentów do konsekwentnego poszerzania swojej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Absolwenci studiów politologicznych posiadają niezbędną elastyczność i zdolność do przystosowania się do warunków pracy, ponieważ treści przekazywane w programie kształcenia wyposażają ich w szereg zdolności adaptacyjnych. Studia politologiczne to przede wszystkim ogromny zasób wiedzy dotyczącej zjawisk i procesów politycznych, jak również celów i funkcji polityki publicznej państwa. Stąd absolwenci chętnie zatrudniani są

przez instytucje samorządowe i publiczne, poszukujące osób posiadających wiedzę na temat relacji społecznych, gospodarczych, ekonomicznych, religijnych i kulturowych. Dodatkowo duży zasób wiedzy z zakresu bezpieczeństwa państwa i relacji międzynarodowych oraz ponadnarodowych szczególnie chętnie widziany jest przez instytucje odpowiedzialne za zapewnianie bezpieczeństwa i jego zarządzaniem. Rozwój i restrukturyzacja Wojska Polskiego, a także tworzenie oddziałów Wojsk Obrony Terytorialnej w wysokim stopniu absorbuje absolwentów kierunku politologia. Warto odnotować zainteresowanie studentami ze strony Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji, Straży Granicznej czy CBŚP i CBA, które rekrutują chętnych do pracy z grona politologów. Szczególna sytuacja polityczna ostatnich lat i związane z nią ruchy migracyjne, wytworzyły zapotrzebowanie na wiedzę z zakresu stosunków międzykulturowych, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości stosunków religijnych, co w wysokim stopniu realizowane jest na studiach politologicznych. Przydają się tu szczególnie umiejętności analityczne, poznawcze oraz etyka badań naukowych. Wsparte to jest również gruntowną znajomością reguł prawnych i systemu politycznego, a także prawa wspólnotowego i integracji europejskiej, co niezmiennie stanowi cenne źródło wsparcia dla parlamentarzystów i europarlamentarzystów reprezentujących nasz region. Studia politologiczne mieszczące się w dziedzinie nauk społecznych i dyscyplinie nauki o polityce i administracji w bezpośredni sposób rozwijają umiejętności i kompetencje do pracy w zespołach, a także kierowania nimi, jak również ćwiczą w samodzielnym rozwiązywaniu problemów pojawiających się przestrzeni publicznej.

Sylwetka absolwenta – Absolwent rozumie istotę nauk o polityce i administracji jako nauki społecznej. Potrafi badać zjawiska i procesy polityczne, a także rozpoznaje je pod kątem relacji z religią, kulturą i gospodarką. Ma wiedzę i umiejętności pozwalające na selekcjonowanie i ewaluowanie różnych źródeł wiedzy. Posiada uporządkowaną wiedzę o wszystkich subdyscyplinach politologii. Posiada wiedzę umożliwiającą rozumienie procesów integracyjnych we współczesnej Europie. Prawidłowo identyfikuje rolę bezpieczeństwa oraz wszelkie jego zagrożenia. Potrafi wychwycić oraz orientować się w niuansach rozwoju regionów oraz regionalizmu państw UE. Identyfikuje podstawowe cechy porządku międzynarodowego. Zna i stopniuje wagę relacji i kontaktów transgranicznych, międzypaństwowych oraz transatlantyckich i transkontynentalnych. Dostrzega znaczenie polityki zagranicznej UE jako nowej formy jednoczesnej aktywności wielu państw. Rozumie znaczenie polityki bezpieczeństwa i problem wojskowości we współczesnych przejawach polityki publicznej państwa. Identyfikuje szanse rozwoju regionów ze względu na ich przygraniczne położenie oraz kontakty między społecznościami. Rozumie potrzeby i konsekwencje ruchów ludnościowych w Europie oraz zagrożenia wynikające z różnic cywilizacyjnych. Prawidłowo interpretuje i wykorzystuje wiedzę dotyczącą bezpośrednich sąsiadów Unii Europejskiej.

Absolwent specjalności **polityka bezpieczeństwa i wojskowości** jest przygotowany do pracy w administracji publicznej, szczególnie w tych jej komórkach, które zajmują się szeroko rozumianym bezpieczeństwem publicznym, przygotowuje również wykwalifikowaną kadrę do pracy w ośrodkach analitycznych; organizacjach pozarządowych podejmujących sprawy z zakresu bezpieczeństwa publicznego na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym oraz międzynarodowym; wybór specjalności nie jest ograniczony wymaganiami wstępnymi. Oferta studiów jest także skierowana przede wszystkim do pracowników kontraktowych służb mundurowych: wojska, policji, straży pożarnej, służby więziennictwa. Studia dedykowane są maturzystom chcących pracować w placówkach zajmujących się bezpieczeństwem i polityką obrony oraz elementami polityki zagranicznej.

Zagadnienia poruszane w toku studiów koncentrują się na zrozumieniu specyfiki problemów bezpieczeństwa państwa zarówno w ujęciu wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Szczególną wagę poświęca się bezpieczeństwu w relacjach międzynarodowych i zdolności reagowania państwa na zagrożenie konwencjonalne jak i konfliktów asymetrycznych.

Absolwent specjalności **relacje międzynarodowe** nabywa wiedzę o współczesnych stosunkach międzynarodowych, zwłaszcza zaś o ich podmiotach i interakcjach pomiędzy nimi. W ramach poszczególnych przedmiotów student poznaje specyfikę stosunków międzynarodowych na obszarze Europy, Bliskiego Wschodu, strefy postsowieckiej, a także relacji transatlantyckich. Wiedza ta jest poszerzona o podstawy prawa międzynarodowego, obejmujące takie elementy jak źródła i zasady współczesnego ładu międzynarodowego, prawo traktatowe czy zasady pokojowego załatwiania sporów międzynarodowych. Mając wiedzę z zakresu praktyki międzynarodowej, student potrafi jednocześnie analizować i poddawać krytyce teorie stosunków międzynarodowych. Wiedza o relacjach międzynarodowych na świecie zostanie dopełniona poprzez poznanie specyfiki wpływu religii na stosunki międzynarodowe, elementów międzynarodowych stosunków wojskowych oraz międzynarodowych stosunków gospodarczych. Są to zagadnienia niezbędne do prawidłowego zrozumienia procesów globalizacyjnych, jak również przyczyn oraz istoty kryzysów finansowych o globalnym zasięgu. Ukończenie specjalności pozwala podjąć pracę zawodową w dyplomacji, handlu międzynarodowym, w służbach mundurowych, administracji państwowej i samorządowej, ośrodkach analitycznych z obszaru stosunków międzynarodowych oraz przygotowuje do podjęcia studiów II stopnia.

5. Opis sposobów weryfikacji i oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia

Szczegółowe informacje na temat metod weryfikacji i oceny osiągniętych efektów kształcenia znajdują się sylabusach poszczególnych przedmiotów.

6. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu kształcenia obejmujący:

1.1 opis zakładanych efektów uczenia się z przyporządkowaniem kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się dla tego kierunku.

1.2 Wskaźniki dotyczące programu studiów

A. Pierwszy stopień

Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia	
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	180
Liczba semestrów konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	6
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	2565 godz. 95 ECTS (53%)

Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki/sztuki właściwej/właściwych dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (dla kierunku o profilu ogólnoakademickim)	1650 godz. (82%) 150 ECTS (83,3%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	150 godz. 14 ECTS (7,7%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru	840 godz. (42%) 72 ECTS (40%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym oraz liczba godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	120 godz. 3 ECTS
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 godz. 0 ECTS

Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (I stopień)			
Nazwa modułu zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin	Liczba punktów ECTS
Moduł zerowy	w., ćw.	90	17
Moduł kierunkowy	w. ćw. k.	1410	109
Moduł wspomagający kierunkowy	ćw. s.	150	24
Razem:		1650	150

Moduły zajęć do wyboru (I stopień)			
Nazwa modułu zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin	Liczba punktów ECTS
Moduł wspomagający kierunkowy	Ćw. s.	120	18
Moduł podstawowy	Ćw. k.	180	13
Moduł zajęć wolnego wyboru	Ćw.	240	16
Moduł specjalizacyjny	w. ćw. k.	300	25
Razem:		840	72

1.3 Zajęcia lub grupy zajęć – wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych

efektów, a także liczby punktów ECTS (*sylabusy*);

1.4 Sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się;

1.5 Plan studiów uwzględniający moduły zajęć;

1.6 Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych (*praktyki dla kierunku o profilu praktycznym I stopnia i jednolitych studiów magisterskich wynoszą 6 miesięcy – 720h, natomiast II stopnia 3 miesiące – 360h. Dla kierunków o profilu ogólnoakademickim, jeżeli program studiów przewiduje praktyki*).